

Kandinsky College Nijmegen. Docent Elin Meijnen

In de eerste klas van het Kandinskycollege hebben we een paar weken besteed aan leesvaardigheid. De nadruk lag hierbij op het leren kennen van jezelf als lezer en het beoordelen en kiezen van geschikte teksten. Wat maakt een tekst leesbaar? Wat maakt hem moeilijk? Wat kan ik aan als een onderwerp me boeit? Wat zijn mijn (lees)interesses? Daarnaast zijn er diverse strategieën geoefend, zoals voorspellen, het activeren van voorkennis en het werken met het tekstgeraamte.

Nu is het tijd om te laten zien dat ze dit toe kunnen passen. We hebben het een toets genoemd, maar beoordelen niet voor een cijfer. We willen zien dat ze uit de voeten kunnen met de werkwijze. Voor in de klas liggen vijf stapels met gekopieerde artikelen. Het is eind november dus één artikel gaat over Sinterklaas, een volgende tekst is een interview met de populaire rapper Snelle. We hebben een tekst over voetbal, iets over slaapgebrek en internetgebruik en een tekst over de ruimte. Rij voor rij komen er groepjes leerlingen naar voren om twee teksten te kiezen. Zonder bezig te zijn met hun vrienden of vriendinnen maken ze hun keuze, gebaseerd op hun interesse. Als de Sinterklaasstapel leeg dreigt te raken, offert een klasgenoot haar tekst op. 'Jij mag deze wel, ik neem een andere.' Dankbaar wordt het aanbod geaccepteerd. Er hangt een geconcentreerde sfeer, iedereen is aan het lezen, schrijven, onderstrepen.

De toets is eenvoudig: eerst beantwoorden ze een aantal vragen over beide teksten (op basis van het tekstgeraamte noteren ze verwachtingen en vragen. Waar zou het over gaan? Wat hoop je te lezen?). Daarna kiezen ze één tekst en gaan daarmee de diepte in. Ze zoeken naar antwoorden op hun vragen en onderstrepen wat ze nog meer interessant vinden. Ook formuleren ze wat ze nieuw geleerd hebben en waar ze nog nieuwsgierig naar zijn. Tenslotte reflecteren ze op het tekstniveau. Paste deze tekst bij mij? En waarom? Hierbij keken ze naar vooraf vastgestelde criteria als lengte van de tekst, moeilijke woorden, bron, opmaak en inhoud.

We gaan hier zeker mee door op het Kandinsky. De crux is onder andere het benadrukken van het volgende: leerlingen mogen zelf teksten kiezen, maar wel teksten van hun leesniveau. Hierdoor worden ze uitgedaagd en nemen ze verantwoordelijkheid voor hun keuze.